

Posudek diplomové práce

HANA FIŠEROVÁ: JAROSLAV ŠPILLAR (1869-1917) A ČESKÝ VÝTVARNÝ FOLKLORISMUS NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ

Posudek oponenta

Předložená práce je záslužná volbou tématu, protože Jaroslav Špillar byl naposledy předmětem soustředěnější pozornosti před řadou desetiletí, a dále proto, že tvorbu tohoto umělce se nyní nabízí studovat z hlediska aktuálních kulturně-historických zájmů o folklorismus a regionalismus.

Práci je třeba kladně hodnotit také pro pečlivé zpracování z hlediska stylizace a prezentování uvedených údajů, a pro systematické využití starší i novější literatury.

Především je nutno ocenit, že Hana Fišerová užívá vesměs vyvážené formulace, a že zaujímá přiměřeně střídmé stanovisko, pokud jde o relevanci folklorismu ve vývoji výtvarného umění pozdního 19. století.

Předložená práce rovněž celkově splňuje hlavní cíl, který si stanovila. Totiž lépe zařadit tvorbu Jaroslava Špillara do panorama dobové tvorby, zejména z hlediska proudu folklorismu a regionalismu.

Následující poznámky k předložené práci lze rozdělit na diskuzní náměty, týkající se tématu práce a na technické připomínky.

Předložená práce na jedné straně směřuje ke klasické monografii umělce, na straně druhé ke stručnému pojednání širšího kulturního a uměleckého proudu doby v českém prostředí. Z hlediska uměleckohistorického by bylo vhodné připomenout více relevanci naturalismu v umění jako širšího programu, putujícího spolu s malbou venkova a s regionalismem z Francie přes Německo až do českých zemí. Bavorsko, kde studovali Němejc, Uprka i další čeští žánristé a regionalisté, bylo silně inspirativní také folklorismem. Pro přesnější analýzu českého výtvarného folklorismu zkoumané doby by bylo potřeba zvážit podíl domácího etnografického proudu od poloviny 19. století ve srovnání s novými podněty umění, zejména německými a zvláště mnichovskými, které byly přístupné i Jaroslavu Špillarovi, mj. prostřednictvím jeho učitele Schikanedera.

Možné poznámky k předložené práci, a to spíše technického rázu, se týkají zejména dvou bodů:

Jednak v uměleckohistorické práci, věnované přednostně jednomu umělci, by bylo žádoucí navržení časového zařazení prací neoznačených letopočtem v signatuře, alespoň u význačnějších maleb.

Za druhé, jestliže předložená práce v soupisu děl Jaroslava Špillara přejímá starší záznamy o dílech se dnes neznámou lokací, pak do soupisu měly být zahrnuty také položky z aukcí za posledních 20 let, které navíc vesměs nabízejí základní vizuální evidenci.

Celkově předloženou práci z výše uvedených důvodů hodnotím velmi kladně, a plně ji doporučuji k obhajobě.

Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.

V Praze 23. 5. 2012